

V.V

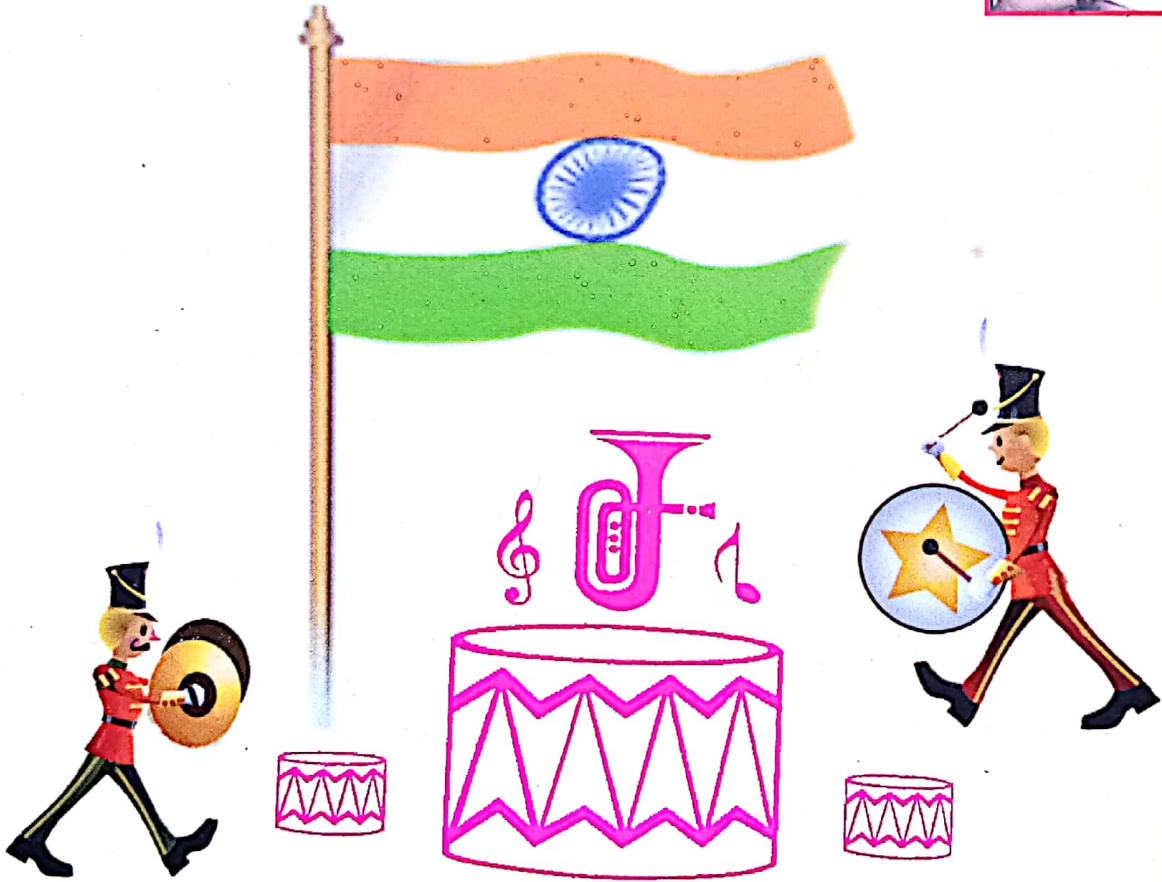
ಸೇವೆಗಾಗಿ ಬಾಳು

ಭಾರತ ಸೇವಾದಳ

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಕೋಲಾರ

ಶಬ್ದ ಸಂಭ್ರಮ (ಶಾಲಾ ಖ್ಯಾಂಡ್ ವಾದನ ಪಸ್ತಕ)

“ಜೈ ಹಿಂದ್”

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಶಿವಕುಮಾರ್

ಜಿಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಬೋಧಕ

ಭಾರತ ಸೇವಾದಳ, ಕೋಲಾರ.

ಮೊಬೈಲ್ : 918970550631

ಶ್ರೀ ವಿ.ಮಂಜುನಾಥ,

ಜಿಲ್ಲಾ ಸಂಘಟಕರು,

ಕೇಂದ್ರ ನಾಯಕ, ರಾಜ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿ

ಭಾರತ ಸೇವಾದಳ, ಕೋಲಾರ.

ಮೊಬೈಲ್ : 9945167429/9036064127

ವಾದ್ಯಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಹಾಗೂ ಬಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ

ಬ್ಯಾಂಡ್ ವಾದ್ಯಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬ್ರಿಟೀಷರ ಆಳ್ವಿಕೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಸಜ್ಜಿತ ಸೈನ್ಯಗಳ ಆಗಮನದಿಂದ ಪರಿಚಯವಾದವು. ಬ್ಯಾಂಡ್ ಸೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ವಾದನ ಮತ್ತು ಬಡಿಯುವಿಕೆಯ ತಾಳವಾದ್ಯಗಳಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಾಸ್ ಡ್ರಂ (ನಗಾರಿ), ಕೆಟಲ್ ಡ್ರಂ (ಚಿಟಾರಿ), ಕ್ಲಾರಿಯೋನೆಟ್ (ನವಿಲು), ಬ್ಯೂಗಲ್ (ತುತ್ತೂರಿ), ಕಹಳೆ ಮತ್ತು ಸಿಂಬಲ್ (ತಾಳಗಳು) ಇವೆ. ಬಾಸ್ ಡ್ರಂ ಮತ್ತು ಕೆಟಲ್ ಡ್ರಂ ಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಹೊಂದಿಸಿ 8 ವಾಚನ ತಾಳದ 15 ಮತ್ತು 16 ಬಡಿತಗಳನ್ನು ವಾದ್ಯದ ಹಾಡಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ, 31 ಮತ್ತು 32 ಎಣಿಕೆಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮತ್ತು ಎರಡನೆ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಬಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಬಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ : ಬಾಸ್ ಡ್ರಂ (ನಗಾರಿ)ನ್ನು ಅದರ ಬಡಿಗೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ (ಬಾಸ್ ಡ್ರಂ ಸ್ಟಿಕ್) ಎರಡೂ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಬಡಿಯಬಹುದು (ಬಡಿಯಬೇಕು) ಬಲಗೈ ಬಡಿತಕ್ಕೆ 'ಡಂ' ಎಡಗೈ ಬಡಿತಕ್ಕೆ 'ತಾ' ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಬಾಸ್ ಡ್ರಂ ನ ಅಳತೆ : 18" 24" 32" ಸೈಜ್ (ಅಳತೆಗಳಲ್ಲಿ) ನಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಟಲ್ ಡ್ರಂ (ಸೈಡ್ ಡ್ರಂ) ಬಲಗೈನ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ 'ಟ' ಎಂದು, ಎಡಗೈ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ 'ರ' ಎಂದು, ಇದರಲ್ಲಿ 12" ಹಾಗೂ 14" ಅಳತೆಯಿರುತ್ತದೆ.

ತುತ್ತೂರಿ (ಬ್ಯೂಗಲ್) : ತುತ್ತೂರಿಯಲ್ಲಿ ಐದು ಸ್ವರಗಳನ್ನು ಊದಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಬಾರಿಸುವಾಗ ನಾಲ್ಕು ಸ್ವರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ತುತ್ತೂರಿಯ ಸಣ್ಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿರುವ ಆಲಿಕೆಯನ್ನು ತುಟಿಗಳ ಮೇಲಿರಿಸಿ ತುಟಿಗಳು ಸ್ಪಂದಿಸುವಂತೆ ಉಸಿರು ಬಿಟ್ಟಾಗ ತುತ್ತೂರಿಯ ಸ್ವರ ಹೊರಡುತ್ತದೆ. ತುತ್ತೂರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸ್ವರವು ನಿ, ರಿ, ಮ, ದ, ಸ..

ಬಾಸ್ ಡ್ರಂ (ನಗಾರಿ)

ಸೈಡ್ ಡ್ರಂ (ಕೆಟಲ್)

ಸರಳ ಸೇವಾದಳ ಚಾಲ್
ಭಾಗ : ೧

೧	೨	೩	೪	೧	೨	೩	೪
ಡಂ	ಡಂ	ಡಂ	-	ಟರಟರ	ಟರಟರ	ಟಾ	-
ಡಂ	ಡಂ	ಡಂ	-	ಟರಟರ	ಟರಟರ	ಟಾ	-

Venkateshappa. V

ಒಂಟಿ ಹೊಡೆತ

೦	೧	೨	೩	೪	೦	೧	೨	೩	೪	
ಢಂ	ಢಂ	ಢಂ	ಢಂ	ಢಂ	ಟರಟರ	ರ	ಟ್ವಾ	ಟರಟ	ರ	ಟ್ವಾ
ಢಂ	ಢಂ	ಢಂ	ಢಂ	ಢಂ	ಟರಟರ	ಟರಟರ		ಟರಟರ		ಟಾ
ಢಂ	ಢಂ	ಢಂ	ಢಂ	ಢಂ	ಟರಟ	ರ	ಟ್ವಾ	ಟರಟ	ಟ್ವಾ	ಟ್ವಾ
ಢಂ	ಢಂ	ಢಂ	-	ಟರಟರ	ಟರಟರ			ಟಾ	-	

KS

ಜೋಡಿ ಹೊಡೆತ

ಢಂತ	ಢಂತ	ಢಂತ	ಢಂ
ಢಂತ	ಢಂತ	ಢಂತ	ಢಂ
ಢಂತ	ಢಂತ	ಢಂತ	ಢಂ
ಢಂತ	ಢಂತ	ಢಂ	-

ಜೋಡಿ ಹೊಡೆತ

ರಿಮ	ಮಾ	ಮದ	ದಾ
ಸದ	ಸದ	ಮಾಮಮ	ಮಾ
ರಿಮ	ಮಾ	ಮದ	ದಾ
ಸದ	ಮರಿ	ಮಾ	-

ಭಾಗ - ೨

ಢಂ	ಢಂ	ಢಂ	-	ಟರಟಟ್ಟರ	ಟರ	ಟ್ಟ	-
ಢಂ	ಢಂ	ಢಂ	-	ಟರಟಟ್ಟರ	ಟರ	ಟ್ಟ	-
ಢಂ	ಢಂ	ಢಂ	ಢಂ	ಟರಟಟ್ಟರ	ಟರ	ಟರಟರ	ಟರ
ಢಂ	ಢಂ	ಢಂ		ಟರಟರ	ಟರಟರ	ಟಾ	-

ಬ್ಯಾಗಲ್

ಢಂತ	ಢಂತ	ಢಂ	-	ಮಾರೀ	ಮಾ	ದಮಾ	ದಾ
ಢಂತ	ಢಂತ	ಢಂ	-	ದಸದಸ	ದದದದ	ಮಮಮಮ	ರೀ
ಢಂತ	ಢಂತ	ಢಂ	ಢಂ	ಮಾರೀ	ಮಾ	ದಮಾ	ದಾ
ಢಂತ	ಢಂತ	ಢಂ		ದಸಸಸ	ದದದದ	ರಿರಿರಿ	ಮಾ

ಭಾಗ - 3

೧	೨	೩	೪	೧	೨	೩	೪
ಢಂ	ಢಂ	ಢಂ	-	ಟರಟರ	ಟರಟರ	ಟಟ್ಟರ	ಟರ್ರ
ಢಂ	ಢಂ	ಢಂ	-	ಟರಟರ	ಟರಟರ	ಟಟ್ಟರ	ಟರ್ರ
ಢಂ	-	ಢಂ	-	ಟಟ್ಟರ	ಟರ್ರ	ಟರಟರ	ಟರ್ರ
ಢಂ	ಢಂ	ಢಂ	-	ಟರಟರ	ಟರಟರ	ಟಾ	-

ಬ್ಯಾಗಲ್

ಢಂತ	ಢಂತ	ಢಂ	-	ಮಾ	ರೀ	ಮಮಮ	ರಿಮ
ಢಂತ	ಢಂತ	ಢಂ	-	ದಾ	ಮಾ	ದದದ	ಮದ
ತಢಂ	-	ತಢಂ	-	ದಸ	ಸ	ದಸ	ದಮ
ತಢಂ	ತಢಂ	ತಢಂ	-	ರೀ	ರಿರಿ	ರಿರಿ	ರೀ

ಭಾಗ - 4 5 4

ಢಂ	ಢಂ	ಢಂ	ಢಂ	ಟರಟ	ಟರಟರ್ರ	ಟರ್ರ	ಟ್ಟ
ಢಂ	ಢಂ	ಢಂ	ಢಂ	ಟರಟ	ಟರಟರ್ರ	ಟರಟರ	ಟ
ಢಂ	-	ಢಂ	-	ಟರಟಾ	ಟರಟರ	ಟಾ	ಟರಟರ
ಢಂ	ಢಂ	ಢಂ	-	ಟಟ್ಟರ್ರ	ಟರ್ರ	ಟಾ	-

ಬ್ಯಾಗಲ್

ಢಂತ	ಢಂತ	ಢಂತ	ಢಂ	ಮಾಮಮ	ಮಮ	ದಮ	ರರೀ
ಢಂತ	ಢಂತ	ಢಂತ	ಢಂ	ದಾದದ	ದದ	ಸದ	ಮಾ
ತಢಂ	-	ತಢಂ	-	ಸಾ	ಸಸ	ಸಾ	-
ತಢಂ	ತಢಂ	ತಢಂ	-	ಸಾಸಸ	ಸಾಸಾ	ಸಾ	-

ಭಾಗ - 4 5

ಢಂ	-	-	-	ಟರಟಾ	ಟ	ಟ	ಟ
ಢಂ	-	-	-	ಟರಟಾ	ಟ	ಟರಟರ	ಟ
ಢಂ	-	-	-	ಟರಟಾ	ಟ	ಟ	ಟ
ಢಂ	ಢಂ	ಢಂ	-	ಟರಟರ್ರ	ಟರ್ರ	ಟ್ಟ	-

ಬ್ಯಾಗಲ್

೧	೨	೩	೪	೧	೨	೩	೪
ತಥಂ	-	-	-	ಮಾ	ರೀ	ರೀ	ರೀ
ತಥಂ	-	-	-	ದಾ	ಮಾ	ಮಾ	ಮಾ
ತಥಂ	-	-	-	ಸಾ	ದ	ದ	ದ
ತಥಂ	ತಥಂ	ತಥಂ	-	ಸಾಸಸ	ಸಸ	ಸಾ	-

ಮೈಸೂರು ಚಾಲ್ ಸೈಡ್ ಡ್ರಂ

ಥಂ	ಥಂ	ಥಂ	ಥಂ	ಟರಟಾ	ಟರಟರ	ಟರಟರ	ಟ
ಥಂ	ಥಂ	ಥಂ	ಥಂ	ಟರಟರ	ಟ್ಟ	ಟರಟರ	ಟ್ಟ
ಥಂ	ಥಂ	ಥಂ	ಥಂ	ಟರಟಾ	ಟರಟರ	ಟರಟರ	ಟರ
ಥಂ		ಥಂತ	ಥಂ	ಟರಟರ	ಟರಟರ	ಟರ	ಟ್ಟ

ಥಂತ	ಥಂತ	ಥಂತ	ಥಂ
ಥಂತ	ಥಂತ	ಥಂತ	ಥಂ
ಥಂತ	ಥಂತ	ಥಂತ	ಥಂ
ಥಂ		ಥಂತ	ಥಂ

ಫೀರೆ ಚಲ್ (ಸ್ಲೋಮಾರ್ಚ್)

ಪ್ರಾ.ಹೂ.

(ಬಾಸ್ ಡ್ರಂ)

ಥಂ	ಥಂ	ಥಂಥಂಥಂ	ಥಂ	ಟರಟರಟರಟರ	ಟರಟರಟರಟರ	ಟ	ರಟ್ಟಟ್ಟಾ
----	----	--------	----	----------	----------	---	----------

ಬಾಸ್ ಡ್ರಂ

ಸೈಡ್ ಡ್ರಂ

ಥಂ	ಥಂ	ಥಂ	ಥಂ	(ಥಂ) ಟರ	(ಥಂ) ಟರ	(ಥಂ)ಟರಟ	(ಥಂ)ಟರಟ
ಥಂ	ಥಂ	ಥಂ	ಥಂ	(ಥಂ) ಟರ	(ಥಂ) ಟರ	ಟರಟರಟರಟರ	ಟ
ಥಂ	ಥಂ	ಥಂ	ಥಂ	(ಥಂ) ಟರ	(ಥಂ) ಟರ	(ಥಂ)ಟರಟ	(ಥಂ)ಟರಟ
ಥಂ	ಥಂ	ಥಂತ	ಥಂಥಂ	ಟರಟರಟರಟರ	ಟರಟರಟರಟರ	ಟ	ರಟ್ಟಟ್ಟಾ

ಕೊಳಲು

ಬ್ಯಾಗಲ್

ಸರಿಗ	ಸರಿಗ	ಪಾ	ಮಪಾ	ದಾಸ	ಮಾದ	ರೀರಿ	ಮಮದಸ
ಮಮಸ	ದನಿಸ	ಪಾ	ಮಪಾ	ದಾಸ	ಮಾದ	ರಿರಿರಿರಿ	ಮಾ
ನಿದಪ	ನಿದಪ	ಮಗಮಾ	ರಿಗಾ	ರಿರೀದ	ಮಾಮದ	ರಿರಿದ	ಮಾದ
ಸರಿಗ	ಸರಿಗ	ಸಾ	ನಿಸಾ	ರಿರಿದ	ಮಾಮದ	ರೀರಿರಿರಿ	ಮಾ
ಪದಪ	ಮಗಸ	ಗಾಮಾ	ಪಾ				
ಪದಪ	ಮಗಸ	ಮಾಗ	ಮಾ				
ಪದಪ	ಮಗಸ	ಗಮ	ಪಾ				
ಸರಿಗ	ಸರಿಗ	ಸಾ	ನಿಸಾ				

ಸಲಾಖು ದೇ (ಸಲ್ಯಾಟ್)

ಬಾಸ್ ಡ್ರಂ

ಸೈಡ್ ಡ್ರಂ

೧	೨	೩	೪	೧	೨	೩	೪
ಢಂ	ಢಂ	ಢಂ	ಢಂ	ಟರಟರಟರಟರ	ಟ ಟರ	ಟರಟರಟರಟರ	ಟಾ
ಢಂಢಂಢಂ	ಢಂಢಂಢಂ	ಢಂಢಂಢಂ	ಢಂಢಂಢಂ	ಟ್ ಟರ ಟರ ಟಾ	ಟರಟರ	ಟರಟರ	ಟಾ
ಢಂ ಢಂ	ಢಂ ಢಂ	ಢಂ ಢಂ	ಢಂ ಢಂ	ಟರಟರಟರಟರ ಟ	ಟರ	ಟರಟರಟರಟರ	ಟಾ
ಢಂಢಂಢಂ	ಢಂಢಂಢಂ	ಢಂಢಂಢಂ	ಢಂಢಂಢಂ	ಟ್ ಟರ ಟರ ಟಾ	ಟರಟರ	ಟರಟರ	ಟಾ

ಕೊಳಲು

ಬ್ಯಾಗಲ್

ಸಾಸ	ಮಾಗ	ರೀಸ	ನೀ	ಮಾ	ರೀಮ	ದಾ	ಮಾ
ಸಾಸಾ	ಸರಿಗ	ಮಾಮ	ಮಾ	ರೀಮರೀಮ	ರೀರೀ	ರೀಮರೀಮ	ರೀ
ರಿಸ	ಗಿರಿಗ	ಮಾಗಮಾ	ಸಾ	ಮಾ	ರೀಮ	ದಾ	ಮಾ
ಪದಪ	ಮಗರಿ	ಸಾಸ	ಸಾ	ರೀಮರೀಮ	ರೀರೀ	ದಾಮಾ	ಮಾಮಮ

ವಂದೇ ಮಾತರಂ

ವಂದೇ ಮಾತರಂ, ವಂದೇಮಾತರಂ |
 ಸುಲಾಂ, ಸುಫಲಾಂ, ಮಲಯಜ ಶೀತಲಾಂ |
 ಸತ್ಯಶ್ಯಾಮಲಾಂ, ಮಾತರಂ || ವಂದೇ ಮಾತರಂ ||

ಶುಭ್ರಜೋತ್ಸಾ ಪುಲಕಿತಯಾಮಿನೀಂ |
 ಪುಲ್ಲಕುಸುಮಿತ, ಧ್ರುವದಲ ಶೋಭಿನೀಂ |
 ಸಹಾಸಿನೀಂ, ಸುಮಧುರ ಭಾಷಿಣೀಂ |
 ಸುಖಾದಾಂ, ವರದಾಂ, ಮಾತರಂ || ವಂದೇ ಮಾತರಂ ||

- ಬಂಕಿಮಚಂದ್ರ ಚಟರ್ಜಿ

ಸಾರೇ ಜಹಾಂಸೇ ಅಚ್ಚಾ

ಸಾರೇ ಜಹಾಂಸೇ ಅಚ್ಚಾ ಹಿಂದೂ ಸಿತಾನ್ ಹಮಾರ ಹಮಾರ || ಸಾರೇ ||
ಹಮ್ ಬುಲ್ ಹೈ ಇಸಕೀ | ಯಹಗುಲ್ ಸಿತಾನ್ ಹಮಾರ ಹಮಾರ || ಸಾರೇ ||

ಪರ್ಬತ್‌ಹೋ ಸಬಸೇ ಉಂಚಾ | ಹಮ್‌ಸಾಯ ಆಸಮಾಂಕಾ |
ಓಸಂತರೀ ಹಮಾರಾ | ಓ ಪಾಸುಬಾ ಹಮಾರ ಹಮಾರ || ಸಾರೇ ||

ಗೋಧಿಮೇ ಖೇಲೆ ತೀ ಹೈ | ಇಸಕೀ ಹಜಾರೋ ನದಿಯಾಂ |
ಗುಲ್‌ಶನ್ ಹೇ ಇಸಕೀ ದಮ್‌ಸೇ | ರಸ್‌ಕೇಜಿನಾ ಹಮಾರ ಹಮಾರ || ಸಾರೇ ||

ಮಜ್‌ಹಬ್ ನಹೀ ಸಿಖಾತಾ | ಆಪಸ್‌ಮೆ ಬೈರ್ ರಖಿನಾ |
ಹಿಂದೀ ಹೈ ಹಂ | ಹಿಂದೀ ಹೈ ಹಂ | ಹಿಂದೀ ಹೈ ಹಂ |
ವತನ್‌ಹೇ ಹಿಂದೂಸಿತಾನ್ ಹಮಾರ ಹಮಾರ || ಸಾರೇ ||

ಹಮ್‌ಬುಲ್ ಹೈ ಇಸಕೀ | ಯಹ ಗುಲ್ ಸಿತಾನ್ ಹಮಾರ ಹಮಾರ || ಸಾರೇ ||
ಹಿಂದೂ ಸಿತಾನ್ ಹಮಾರಾ | ಹಿಂದೂ ಸಿತಾನ್ ಹಮಾರಾ ||

ದ್ವಜ ಗೀತೆ

ಝಂಡಾ ಊಂಚಾ ರಹೇ ಹಮಾರಾ
ವಿಜಯೀ ವಿಶ್ವತಿರಂಗಾ ಪ್ಯಾರಾ ||
ಝಂಡಾ ಊಂಚಾ ರಹೇ ಹಮಾರಾ || ಪ ||

ಸದಾ ಶಕ್ತಿ ಸರಸಾನೇವಾಲಾ
ಪ್ರೇಮ ಸುಧಾ ಬರಸಾನೇವಾಲಾ
ವಿರೋಂಕೋ ಹರುಷಾನೇವಾಲಾ
ಮಾತೃಭೂಮಿಕಾ ತನುಮನ ಸಾರಾ || ಝಂಡಾ ||

ಶಾನನ ಇಸಕೀ ಜಾನೇ ಪಾಯೇ
ಚಾಹೇ ಜಾನ್ ಭಲೇ ಹೀ ಜಾಯೆ
ವಿಶ್ವ ವಿಜಯಕರಕೇ ದಿಖಿಲಾಯೆ
ತಬ್ ಹೋ ವೇಪಣ ಪೂರ್ಣ ಹಮಾರಾ || ಝಂಡಾ ||

- ಶಾಮಲಾಲ ಗುಪ್ತ ಪಾರ್ಷ್ವದ್